

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Losser
T.a.v. mevrouw A. Prins
Postbus 90
7580 AB LOSSER

Losser, 14 oktober 2019

Ons kenmerk: PR/OAAM-2019-09

Betreft: Ongevraagd advies met betrekking tot aanbevelingen Armoedemonitor en inzet
Voorzieningenwijzer

Geacht college,

In maart 2019 heeft KWIZ, in opdracht van het college, net als in 2017 een Armoedemonitor opgesteld waarin de doelgroep en het gebruik van de minimaregelingen in kaart zijn gebracht. De participatieraad heeft donderdag 3 oktober 2019 een informatief en oriënterend gesprek gehad met de gemeente met betrekking tot de Armoedemonitor en de mogelijke effecten hiervan. In deze memo geeft de participatieraad advies.

Algemeen

De participatieraad vindt het een goede ontwikkeling dat de gemeente de Armoedemonitor opstelt met als doel inzicht te krijgen in de ontwikkelingen van de doelgroep en het gebruik van de inzet van de minimaregelingen. Tegelijkertijd vindt de participatieraad het geen goede ontwikkeling dat er (nog) geen zichtbaar vervolg wordt gegeven aan de conclusies vanuit de Armoedemonitor: een concreet plan van aanpak waar op ingezet wordt in 2020 en 2021 wordt gemist.

Aanbeveling

De participatieraad adviseert de gemeente inzichtelijk te maken op welke onderdelen inzet wordt gepleegd in 2020 en 2021 op basis van de conclusies vanuit de Armoedemonitor. Hoe wordt het proces en de inhoud vertaald naar (proactief) maatwerk en op welke doelgroepen wordt ingezet?

Minimaregelingen

De participatieraad vindt het een positieve ontwikkeling dat Stichting Leergeld in 2018 meer kinderen heeft bereikt dan in 2016 (in 2016 maakten 75 kinderen gebruik van Stichting Leergeld en in 2018 waren dat 193 kinderen). Een goed voorbeeld waarbij extra inzet / maatwerk wordt geleverd op deze doelgroep en waar op meerdere thema's positieve ontwikkelingen te zien zijn.

De participatieraad constateert dat er beperkt gebruik wordt gemaakt van het aantal minima-regelingen waarbij het percentage veelal (veel) lager scoort dan bij collega gemeenten.

Het betreft de onderstaande minimaregelingen:

1. Bijzondere bijstand: gebruik bijzondere bijstand is gedaald ten opzichte van 2016 en ligt binnen Losser (8%) aanzienlijk lager dan bij andere gemeenten (25% - 30%);
2. Individuele inkomenstoelage: gebruik individuele inkomenstoelage in Losser is 34% en ligt ver onder het gemiddelde van 55% - 60% in andere gemeenten;
3. Kortingsregeling: gebruik kortingsregeling in Losser is gedaald ten opzichte van 2016 en ligt binnen Losser (6%) aanzienlijk lager dan bij de andere gemeenten (35% - 40%).

De armoedemonitor geeft geen gerichte analyse op het (veel) lagere gebruik van de minima-regelingen in de gemeente Losser ten opzichte van de andere gemeenten.

Aanbeveling

De participatieraad adviseert een nadere (diepte)analyse te maken om meer kwantitatief en kwalitatief (er meer 'gevoel' bij krijgen) inzicht te krijgen wat de oorzaken zijn dat er binnen de gemeente Losser aanzienlijk minder gebruik wordt gemaakt van de bijzondere bijstand, individuele inkomenstoelage en de kortingsregeling. Het is van belang te duiden of dat in de wet- en regelgeving, de toegang tot de mogelijkheden of de dienstverlening (onder andere het leveren van individueel maatwerk) zit. Met de resultaten van deze analyse kunnen gericht acties worden benoemd om het gebruik van de minimaregelingen te stimuleren.

Langdurige minima

Het aantal en aandeel langdurige minima in 2018 is gestegen ten opzichte van 2016. De stijging van het aantal langdurige minima is ook herkenbaar bij andere gemeenten. Met name de ouderen minima en minima met een niet-westerse migratieachtergrond behoren tot de langdurige minima.

Aanbeveling

De participatieraad adviseert gerichte en concrete acties in te zetten welke aansluiten bij de doelgroepen ouderen minima en minima met een niet-westerse migratieachtergrond met als doel deze mensen te faciliteren om ze uit de langdurige minima te halen of het voor deze mensen 'aangenaamer' te maken. Concreet:

1. Proactief doelgroep ouderen benaderen en samen kijken of er optimaal gebruik wordt gemaakt van de minimaregelingen en bespreken of en hoe deze groep ouderen deel kan nemen aan het participatieproces waarbij ontmoeten en voorliggend ontmoeten uitgangspunt moeten zijn.
2. Proactief doelgroep minima met een niet-westerse migratieachtergrond benaderen en samen kijken of er optimaal gebruik wordt gemaakt van de minimaregelingen en bespreken en faciliteren hoe deze groep deel kan nemen aan het participatieproces waarbij aan wordt aangesloten bij de (individuele) kwaliteiten van deze doelgroep. Waar het kan begeleiden naar betaald werk en waar het nog niet kan begeleiden naar vrijwilligerswerk.
3. Gericht inzetten van de Voorzieningswijzer voor ouderen minima en minima met een niet-westerse migratieachtergrond (zie onderstaand punt).

Voorzieningswijzer

De Voorzieningswijzer levert een bijdrage aan het bestrijden van armoede en het voorkomen van schuldenproblematiek. Door verstandige keuzes te maken ten aanzien van beschikbare voorzieningen worden de risico's verkleind en kunnen de mensen hun basis (meer) op orde krijgen.

Het inzetten van de Voorzieningswijzer heeft een positief effect om meer gebruik te maken van de minimaregelingen in de gemeente Losser (zie punt 1 minimaregelingen) en kan 'helpen' (eventueel in combinatie met andere faciliteiten/ondersteuning) de stap te kunnen maken om uit de langdurige minima te komen.

Aanbeveling

De participatieraad adviseert de gemeente de Voorzieningswijzer in te zetten bij de huidige doelgroep langdurige minima (of eerst een deel van deze doelgroep) waarbij de strategie gericht is op een persoonlijke aanpak en maatwerk. De participatieraad adviseert een kleinschalig experiment* waarbij het afbreukrisico klein is. Op basis van de resultaten van het experiment kan gekeken worden of en hoe er een vervolg aan wordt gegeven.

* Het betreft hier een initiatief (experiment) voor het leveren van maatwerk waarvoor (financiële) ruimte is gevraagd in de "adviesaanvraag over ontwerp Integraal beleidsplan Sociaal Domein 2019 – 2022"¹.

Als u (aanvullende) vragen of suggesties heeft kunt u contact opnemen met ondergetekende Robert Olde Heuvel.

De participatieraad ziet uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groeten,
Namens de participatieraad,

Harry Stopel
Voorzitter Participatieraad

Robert Olde Heuvel
Portefeuillehouder Werk en Inkomen

¹ Uit "adviesaanvraag over ontwerp Integraal beleidsplan Sociaal Domein 2019 – 2022"¹. "Het ontwerp Integraal beleidsplan Sociaal Domein is een richtinggevende visie op alle leefgebieden van het sociale domein die voldoende ruimte biedt aan professionals en partners in het sociale domein om flexibel in te spelen op ontwikkelingen. De participatieraad onderschrijft de richtinggevende visie en vindt het positief dat er 'open' eindjes zijn waardoor er ruimte wordt gecreëerd voor initiatieven en het leveren van maatwerk. Essentieel in dit proces is dat de regie ook daadwerkelijk bij de burgers blijft en dat geaccepteerd wordt dat het anders gaat en soms ook niet lukt."